

Academi Genedlaethol ar gyfer
Arweinyddiaeth Addysgol Cymru
National Academy for
Educational Leadership Wales

Adroddiad Blynyddol

Ebrill 2024 - Mawrth 2025

Ysbrydoli Arweinwyr -
Cyfoethogi Bywydau

ADDYSG CYMRU
EDUCATION WALES
cenhadaeth ein cenedl | our national mission

Ariennir gan
Lywodraeth Cymru
Funded by
Welsh Government

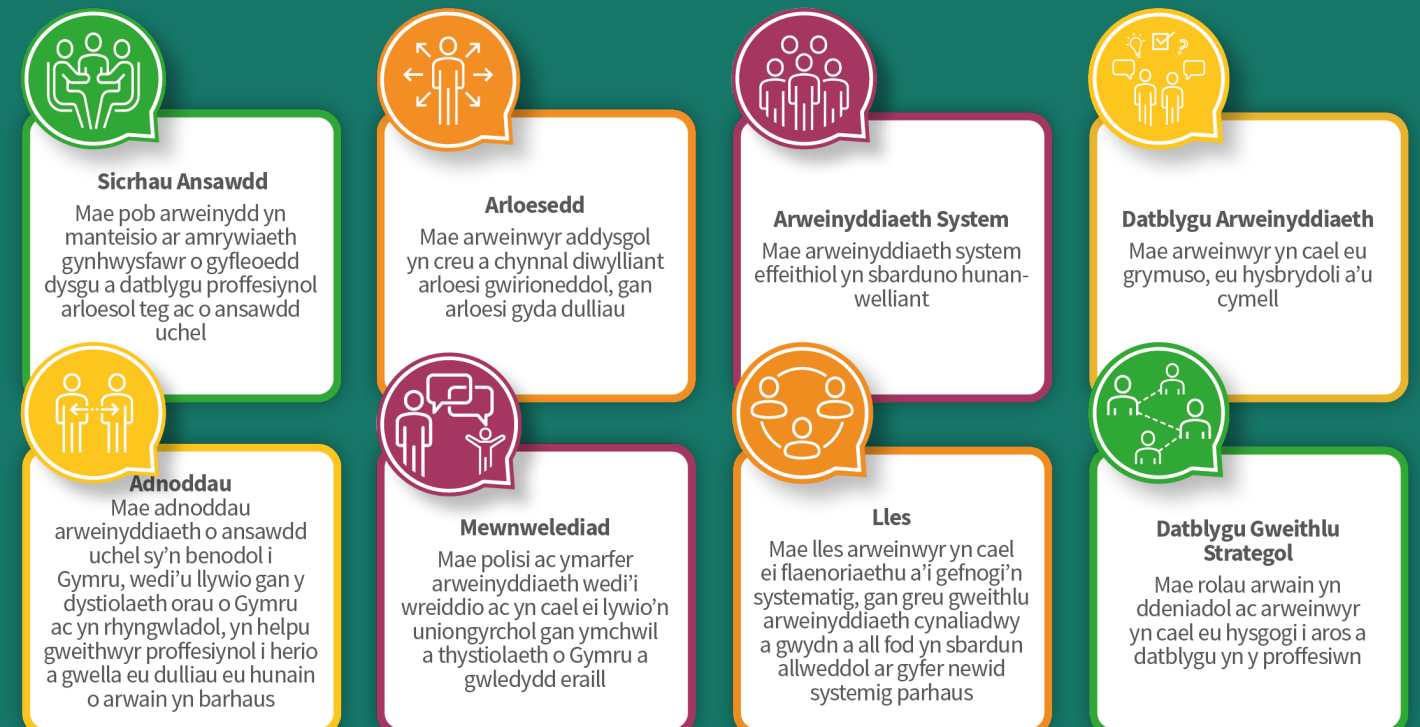
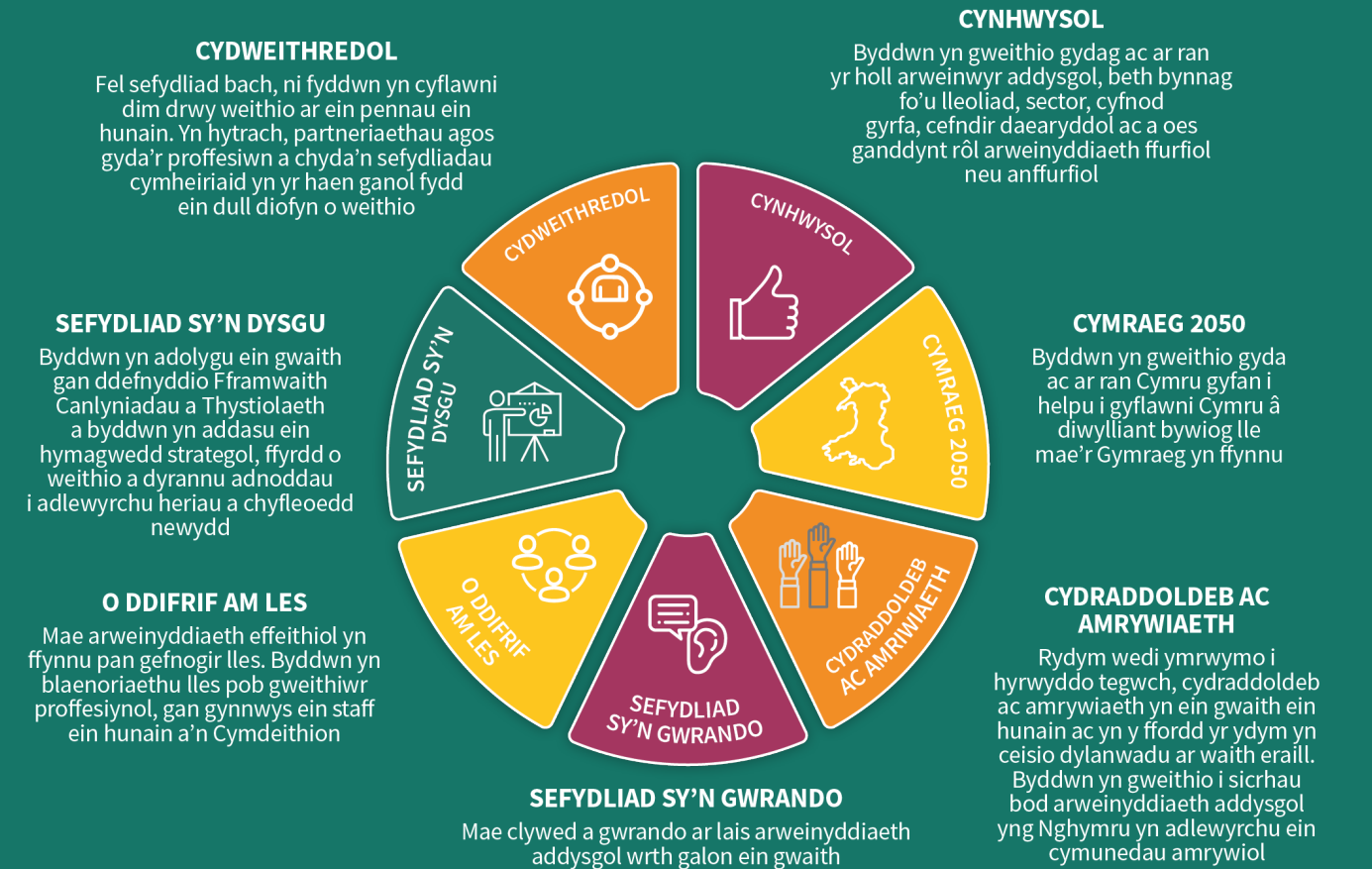

Cynnwys

- 03** Amdanom ni
- 04** Datganiad gan y Prif Weithredwr
- 05** Datganiad gan Gadeirydd y Bwrdd
- 06** Sicrhau Ansawdd ac Arloesi
- 07** Arweinyddiaeth System a Phencampwyr Chyrhaeddiad
- 08** Cymdeithion
- 12** Datblygu Arweinyddiaeth ac Ymgysylltu
- 13** Mewnwelediad, Lles a Datblygu'r Gweithlu
- 14** Partneriaethau
- 15** Cymraeg 2050 a Gwrth-hiliaeth
- 16** Datganiadau Ariannol

Amdanom ni

Cenhadaeth yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol yw “Ysbrydoli Arweinwyr - Cyfoethogi Bywydau” gyda’r nod o ddod ag eglurder a chydlyniant i arweinyddiaeth addysgol yng Nghymru. Trwy ein gwaith byddwn yn sicrhau bod ymarferwyr yn gallu ymgysylltu â’r dysgu proffesiynol mwyaf perthnasol, ystyrlon, ac ysbrydoledig. Mae’r Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol wedi’i hadeiladu ar weledigaeth gref, wedi’i seilio ar gasgliad o werthoedd ac egwyddorion craidd sydd wedi’u cyd-ddatblygu gan y sector. Wrth wraidd y weledigaeth hon mae ymrwymiad i sicrhau bod gan bob arweinydd yn y system addysg fynediad at gyfleoedd datblygu arweinyddiaeth o ansawdd uchel sy’n diwallu eu hanghenion ble bynnag y maent, a beth bynnag fo’u cyfnod gyrfa a’u huchelgais. Rydym yn canolbwyntio ar alluogi arweinyddiaeth dysgu ac rydym yn dangos hyn trwy ymgorffori ein gwerthoedd ym mhopeth a wnawn.

Datganiad gan y Prif Weithredwr

Rwy'n falch o gyflwyno'r neges hon fel Prif Weithredwr yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol Cymru.

Dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi ymrwymo i gefnogi arweinwyr o sectorau amrywiol, gan gynnwys ysgolion, y sector gwaith ieuenctid, a'r sector addysg a hyfforddiant ôl-orfodol.

Mae penodi Cymdeithion i'r Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol Cymru bob amser yn uchafbwynt y flwyddyn ac o waith y sefydliad. Mae Carfan Saith yn cynnwys ystod eang o brofiad ac arweinwyr medrus iawn o bob sector addysgol a grybwyllir uchod.

Un o uchafbwyntiau fy mlwyddyn yw ymweld ag ysgolion ledled Cymru, ymgysylltu ag arweinwyr, a gweld drosof fy hun effaith ein mentrau. Trwy'r rhaglen Gymdeithion a Ffederasiwn y Cymdeithion, rydym wedi cynyddu llais arweinyddiaeth, gan sicrhau bod ein hymdrechion ar y cyd yn atseinio ac yn dylanwadu ar drafodaethau polisi.

Mae ein cynadleddau wedi darparu llwyfan i siaradwyr uchel eu parch rannu eu mewnwelediadau, ac i ni ledaenu negeseuon a themâu pwysig. Mae'r digwyddiadau hyn hefyd wedi pwysleisio pwysigrwydd adnoddau Cymraeg, gan atgyfnerthu ein hymrwymiad i amrywiaeth ddiwylliannol ac ieithyddol. Yn ogystal,

rydym wedi cymryd rhan mewn arddangosfeydd addysg a diwylliannol i gael sgysiau arweinyddiaeth a rhannu gwaith yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol Cymru yn ehangach. Ar ben hynny, rydym wedi cyflwyno ein comisiynau a'n papurau mewn digwyddiadau ymchwil, gan arddangos ein gwaith arloesol a chyfrannu at y drafodaeth addysgol ehangach.

Wrth i ni fyfyrio ar y flwyddyn ddiwethaf, rwy'n falch o rannu'r camau sylweddol y mae ein sefydliad wedi'u cymryd wrth ddatblygu dull gwrth-hiliol. Mae'r daith hon wedi bod yn heriol ac yn werth chweil, wedi'i harwain gan grŵp llywio cefnogol ond heriol. Mae'r Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol Cymru wedi bod yn allweddol wrth arddangos y gwaith hanfodol hwn ar draws gwahanol lwyfannau, gan dynnu sylw at ein hymrwymiad i degwch a chynhwysiant.

Yn olaf, estynnaf fy niolchgarwch o waelod calon i'n staff ymroddedig, Cymdeithion, rhanddeiliaid, a holl aelodau'r Bwrdd. Eich cefnogaeth a'ch cydweithrediad diwyro fu conglfaen ein cyflawniadau. Diolch unwaith eto i bawb sydd wedi cyfrannu at ein llwyddiant ers ei sefydlu yn 2018. Gyda'n gilydd, rydym wedi sbarduno newid cadarnhaol sylweddol ac wedi darparu cefnogaeth barhaus i'n cymuned arweinyddiaeth. Mae ein hymdrechion ar y cyd nid yn unig wedi meithrin twf a datblygiad ond hefyd wedi creu effaith barhaol sy'n atseinio ar draws pob sector. Mae ymroddiad ac ymrwymiad ein tîm wedi bod yn allweddol wrth gyflawni'r cerrig milltir hyn. Wrth i ni gau'r bennod hon, rydym yn ymfalchïo yn waddol yr ydym yn ei gadael ar ôl a'r newid cadarnhaol rydym wedi'i ysbrydoli.

Tegwen Ellis, Prif Weithredwr

Datganiad gan Gadeirydd y Bwrdd

Fel Cadeirydd, rwy'n falch o fyfyrio ar flwyddyn arall o lwyddiant i'r Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol.

Unwaith eto mae'r Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol wedi parhau i gynnal ei gwerthoedd, ei hegwyddorion a'i gweledigaeth graidd o ran cefnogaeth i arweinwyr yn y system - gan gynnwys ysgolion, y sector gwaith ieuenctid a'r sector addysg a hyfforddiant ôl-orfodol. Elfen allweddol o waith eleni fu ffocws ar ddatblygu dull gwrth-hiliol, a'r ffocws ar degwch a chynhwysiant ar draws y sector. Mae'r ddarpariaeth a gymeradwywyd yn parhau i gyd-fynd â llais ymarfer, ac mae'r gweithgareddau'n cwmpasu'r llais hwnnw sy'n myfyrïo ar ymarfer yn y system.

Mae cynadleddau - wyneb yn wyneb ac ar-lein - yn parhau i gofnodi llwyddiant yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol o ran cefnogaeth i arweinwyr yn y system. Mae'r gyfres Datgloi Arweinyddiaeth wedi darparu llwyfan sy'n cynnig mewnwelediadau a chefnogaeth amhrisiadwy gan siaradwyr gwadd sy'n rhannu eu profiadau. Eto i gyd mae carfan arall o Gymdeithion wedi'i phenodi - y seithfed ers sefydlu'r sefydliad, ac mae'n cynnwys arweinwyr medrus iawn o bob rhan o'r sector addysg. Mae Ffederasiwn y Cymdeithion wedi croesawu cenhadaeth y sefydliad, gan gefnogi a chynyddu gwelededd yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol.

Rwy'n ddiolchgar i'r bwrdd cyfarwyddwyr sy'n ddi-fai yn eu cefnogaeth i mi ac am waith yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol. Gan sicrhau bod gweithgarwch gweithredol y sefydliad yn cyd-fynd â'r cyfeiriad strategol, mae cyfarwyddwyr wedi chwarae rhan hanfodol yn eu harweinyddiaeth a'u cynllunio strategol ac wedi cynnal sefydlogrwydd a pharhad yn ystod cyfnod heriol.

Yn bwysig, hoffwn ddiolch o galon i'r tîm staff bach sydd wedi parhau i wthio ffiniau arweinyddiaeth yn ddi-baid yn eu cefnogaeth i arweinwyr yn y system. Rwy'n diolch yn arbennig i Tegwen Ellis, sydd, fel Prif Weithredwr, wedi arwain y tîm a'r Cymdeithion yn eu heriau. Mae hi'n cefnogi pob aelod o staff yn anhunanol yn eu hymgais am ragoriaeth yn eu maes. Mae fy niolch iddi am ei gwydnwch, ei hurddas a'i hanhunanoldeb yn anfesuradwy.

Yn olaf - rwy'n hyderus bod gwaith yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol wedi parhau'n ddi-baid yn ei bwrpas i **Ysbrydoli Arweinwyr - Cyfoethogi Bywydau**.

Dr Sue Davies, Cadeirydd y Bwrdd

Sicrhau Ansawdd

Rhan o’n cylch gwaith craidd gan Lywodraeth Cymru yw darparu cydlynïad a sicrhau ansawdd ar gyfer yr ystod o ddarpariaeth arweinyddiaeth sydd ar gael yng Nghymru. Rydym yn gwneud hyn trwy ein proses cymeradwyo a monitro dan arweiniad cymheiriaid. Mae ystod eang o ddarpariaeth bellach yn cael ei chymeradwyo a’i gweld trwy ein gwefan a’n e-brosiectws.

Yn ystod 2024-2025 cawsom un cais i’w gymeradwyo ac a gymeradwywyd:

- Amrywiaeth a Dysgu Proffesiynol Gwrth-Hiliol (DARPL) – Cyfres Arweinyddiaeth Gwell

Mae’r holl ddarpariaeth arall wedi cael ei monitro trwy broses arwain a chymeradwyo gan gymheiriaid.

Mae adborth gan y cyflogwyr a’r dysgwyr drwy’r broses gymeradwyo a monitro yn llawer mwy dylanwadol ac ystyrlon na ni yn unig yn ei hyrwyddo ein hunain.

Arloesedd

Mae meddwl a gweithredu arloesol yn hanfodol ar gyfer datblygu system hunan-wella, ac mae’r Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol yn cefnogi arweinwyr i hyrwyddo cydweithredu ac arloesi trwy ein Cronfa Llwybr Arloesedd. Eleni rydym wedi cefnogi 10 sefydliad gyda’u prosiectau arloesol:

- Ysgol Dyffryn Conwy - Prosiect Hyfforddwr Tîm
- MAD Abertawe - Hyfforddiant Llywodraethu: Cefnogi Sector Gwaith Ieuenctid Gwirfoddol Cynaliadwy a Gwydn
- Ysgol Gymunedol Dylan Thomas - Rhwydwaith Datblygu Penaethiaid
- Global Equality Ltd - Peilot Cydraddoldeb Byd-eang ar y Cyd yng Nghymru
- Hyfforddiant DARPL ac Oshun - Dysgu Proffesiynol: Darparu Adnoddau Gwrth-hiliol i Arweinwyr yn y Sector Gwaith Ieuenctid
- Diana Osagie - Rhaglen hyfforddi ar-lein Academi Arweinyddiaeth Menywod
- Ysgol Syr Thomas Jones - Hunanwerthuso a Gwella ar gyfer Arweinwyr Canol
- Prifysgol Metropolitan Caerdydd - Mwyafrif Byd-eang: Athro i Bennaeth (estyniad)
- Gwasanaeth Ieuenctid Caerdydd - Lles Staff
- Ysgol Gynradd Y Login Fach - Anoddau cyfrwng Cymraeg ar gyfer datblygu arweinwyr canol mewn lleoliad cynradd.

Yn ystod 2024-2025 mae cyllid Llwybr Arloesi wedi parhau i gefnogi Ffederasiwn y Cymdeithion gyda’r nod o ddatblygu’r tri ffoci canlynol; Datblygu Protocol Rhiant, ysgolion sy’n cefnogi ysgolion mewn system hunan-wella a chymuned Iechyd Meddwl a Lles Ysgol Carnegie Cymru.

Arweinyddiaeth System

Mae arweinyddiaeth system effeithiol yn ysgogi hunan-welliant gyda gweithwyr proffesiynol yn cydweithio ac yn arwain y tu hwnt i’w sefydliad eu hunain, rhwng haenau ac ar draws sectorau. Bellach mae gennym nifer o garfannau o Gymdeithion yn symud ymlaen trwy fodel arweinyddiaeth system aeddfed ac maent yn cael effeithiau mesuradwy ar y system addysg y tu hwnt i’w sefydliadau eu hunain. Mae’r Cymdeithion yn parhau i weithredu fel llais y proffesiwn, hysbysu ein gwaith a darparu cynrychiolaeth mewn rhwydweithiau lleol, rhanbarthol a chenedlaethol a gweithgorau Llywodraeth Cymru.

Yn ystod 2024-2025 fe wnaethom recriwtio ein seithfed garfan o Gymdeithion, gydag arweinwyr o leoliadau amrywiol gan gynnwys sectorau Cynradd, Uwchradd, Cyfrwng Cymraeg, Gwaith Ieuenctid ac Addysg a Hyfforddiant Ôl-orfodol (AHO). Mae ymchwilliad cydweithredol y Cydymaith yn parhau i fod yn ganolbwynt i’w gweithgarwch yn llywio ac yn dylanwadu ar bolisi ac ymarfer. Mae carfan chwech wedi cwblhau eu taith comisiwn gan ystyried arweinyddiaeth Hunanwerthuso ac Arweinyddiaeth Gwrth-hiliol.

Mae carfan 7 wedi dechrau eu prosiectau arweinyddiaeth broffesiynol gan ystyried; dyfeisiau personol yn yr ysgol, dulliau cydweithredol o fynd i’r afael â digartrefedd ar draws addysg a rôl arweinyddiaeth wrth ddatblygu dealltwriaeth gydlynol a chydgyssylltiedig o gynnydd o fewn ac ar draws ysgolion. Bydd y rhain yn weithgareddau allweddol ar gyfer tymor yr haf 2025.

Mae’r Ffederasiwn y Cymdeithion yn parhau â’i waith gan ystyried rhai blaenoriaethau cenedlaethol allweddol, gan gynnwys protocol cyfathrebu teuluol, ysgolion sy’n canolbwyntio ar y gymuned, lles, recriwtio a chadw.

Pencampwyr Cyrhaeddiad

Mae’r peilot Pencampwyr Cyrhaeddiad wedi symud i gam dau gyda recriwtio ysgolion newydd i weithio gyda’r Pencampwyr Cyrhaeddiad penodedig. Mae’r model cenedlaethol hwn o gyfoedion i gyfoedion ar gyfer mynd i’r afael ag effaith tlodi ar gyrhaeddiad yn cynnwys cyfoedion sy’n gweithio mewn trioedd i ddatblygu dulliau llwyddiannus o fynd i’r afael ag effaith tlodi ar gyrhaeddiad a bydd yn weithgaredd allweddol ar gyfer tymor yr haf 2025.

Mae’r model Cydymaith wedi hybu gweithio ar y cyd trwy broffesiynau’n cydweithio, dysgu gan eraill, cefnogi cydweithwyr ac yn y pen draw gwella ansawdd addysg ar gyfer ein plant a’n pobl ifanc.

Rwyf wedi elwa’n fawr o fod yn Gydymaith yr Academi Arweinyddiaeth ac mae wedi fy nghyfoethogi fel arweinydd. Mae gweithio gydag ystod o bobl ar draws gwahanol sectorau yn sicrhau wedi ehangu fy safbwynt arweinyddiaeth ac mae’r cydweithio yn amlwg yn cael effaith pan fyddaf yn mynd yn ôl i’r gwaith o ddydd i ddydd yn arwain ysgol o bob oed. Felly mae ehangder yr arweinyddiaeth o fewn y tîm yn sicrhau yn gyfoeth ac yn rhywbeth yr ydym yn annog pawb i fod yn rhan ohono.

Cymdeithion

Carfan 6

- Martin Evans**
01. Ysgol Gynradd Gymraeg Pontardawe, Neath SA8 4JX
- Siân Ross**
02. Ysgol Nant y Groes, Colwyn Bay LL29 8ET
- Rhys Buckley**
03. Cleddau Reach Primary School, Haverfordwest SA62 4NG
- Nick Allen**
04. Saundersfoot Community Primary School, Saundersfoot SA69 9HB
- Melanie Ryan**
05. Youth Cymru, Pontypridd CF37 5BP
- Matthew Dunn**
06. St Richard Gwyn School, Barry CF63 1BL
- Loren Henry**
07. Urban Circle, Newport NP20 2BP
- Karl Lawson**
08. Ysgol John Bright, Llandudno, LL30 1LF
- Dawn Spence**
09. North East Wales Adult Community Learning Partnership, Mold CH7 6NR
- David Thomas**
10. Swansea Council School Improvement Team, Swansea SA4 9DB
- Trystan Edwards**
11. Ysgol Garth Olwg, Pontypridd CF38 1DX
- Adele Slinn**
12. Ysgol Bryn Alyn, Wrexham LL11 4HB
- Aaron Ellis**
13. Ysgol y Deri, Barry CF62 8NA

Carfan 7

- Nick Hudd**
14. Pembrokeshire County Council, Haverfordwest SA61 1TP
- Mike Tate**
15. Cardiff West Community High School, Cardiff CF5 5XP
- Jonathan Angell**
16. Eastern Community Campus, Cardiff CF3 1XZ
- Emma Turner**
17. Springwood Primary School, Cardiff CF23 9LS
- Dr Dale Duddridge**
18. Maesteg School, Maesteg CF34 0LQ
- Nicola Williams**
19. Libanus Primary School, Caerphilly NP12 1EH
- Joanne Smith**
20. Portal Training, Cardiff CF15 8LW
- Julia Swallow Edwards**
21. Cardiff Metropolitan University, Cardiff CF5 2YB
- Helal Uddin**
22. EYST Wales, Swansea SA1 4AB
- Elin Wakeham**
23. Ysgol Gynradd Gymraeg Bryn y Môr, Swansea SA2 0BP

- Lorraine Dalton**
24. Ysgol Bryn Gwalia, Mold CH7 1SU
- Owain Gethin Davies**
25. Ysgol Dyffryn Conwy, Conwy LL26 OSD

Ffederasiwn y Cymdeithion

- Gayle Shenton**
26. Ysgol Gynradd Gymraeg Castell-nedd, Neath SA11 3AL
- Jayne Woolcock**
27. Swansea Council School Improvement Team, Swansea SA4 9DB
- Rhian Milton**
28. St Woolos Primary School, Newport NP20 4DW
- Noel Fitzgerald**
29. Ysgol Pen Coch, Flint CH6 5DL
- Mair Hughes**
30. Ysgol Penglais School, Aberystwyth SY23 3AW
- Gavin Gibbs**
31. Estyn, Cardiff CF24 5JW
- Joanne Cueto**
32. Maindee Primary School, Newport NP19 0AP
- Simon Roberts**
33. Maesybryn Primary School, Pontypridd CF38 2NS
- Dr Llinos Jones**
34. Ysgol Gyfun Gymraeg Bro Myrddin, Carmarthen SA32 8DN
- Sharon Hope**
35. Clase Primary School, Swansea SA6 7JX
- Kerina Hanson**
36. Pennard Primary School, Swansea SA3 2AD
- Dr Joe Cudd**
37. Ysgol Pen Rhos Primary School, Llanelli SA15 2NG
38. Ysgol Pentip, Llanelli SA15 3BL
- Olwen Corben**
39. Ysgol Glanrafon, Mold CH7 1PS
- Catrin Thomas**
40. Ysgol Bro Preseli, Pembrokeshire SA41 3QH
- Alison Ellis**
41. Maesyrrhandir CP School, Newtown SY16 1LH
42. Brynhafren CP School, Shrewsbury SY5 9AT
- Trefor Jones**
43. Ysgol Brynhyfyrd, Ruthin LL15 1EG
- Paul Keane**
44. Federation of Blenheim Road Community, Cwmbran NP44 4SZ
45. Coed Eva Primary School, Cwmbran NP44 4TG
- Ian Gerrard**
46. Ysgol Aberconwy, Conwy LL32 8ED
- Sarah Coombes**
47. Llanishen Fach Primary School, Cardiff CF14 6SS
- Richard Monteiro**
48. Ysgol Pen y Bryn, Conwy LL29 6DD
- Karen Wathan**
49. Danescourt Primary, Cardiff CF5 2SF
- Damian Beech**
50. Goetre Primary School, Merthyr Tydfil CF47 9PB
- Huw Powell**
51. Mary Immaculate High School, Cardiff CF5 5QZ

- Karen Lawrence**
52. Llanfaes Community Primary School, Powys LD3 8EB
- Jeremy Griffiths**
53. Bangor University, Bangor LL57 2DG
- Janet Hayward**
54. Cadoxton Primary School, Barry CF63 2JS
- Emma Coates**
55. Llanhari Primary School, Pontyclun CF72 9LQ
- Owain Jones**
56. Ysgol Gyfun Aberaeron, Aberaeron SA46 0DP
- Geraldine Foley**
57. Marlborough Primary School, Cardiff CF23 5BU
- Margaret Davies**
58. St Christopher's Special School, Wrexham LL13 7BW
- Bryony Evett Hackfort**
59. Coleg Sir Gar and Coleg Ceredigion, Llanelli SA15 4DN

- Dewi Wyn Hughes**
60. Ysgol Gwynedd, Gwynedd LL57 3BE
- Mike Cameron**
61. Tonyrefail Community School, Porth CF39 8HG

- Owain Roberts**
62. Ysgol Cybi, Holyhead LL65 1NS
- Marco Gil-Cervantes**
63. ProMo-Cymru, Cardiff CF10 5EP

- Penny Ellwood**
64. The Maelor School, Wrexham LL13 0LU

- Alison Williams**
65. Craigfelen Primary School, Clydach SA6 5DP

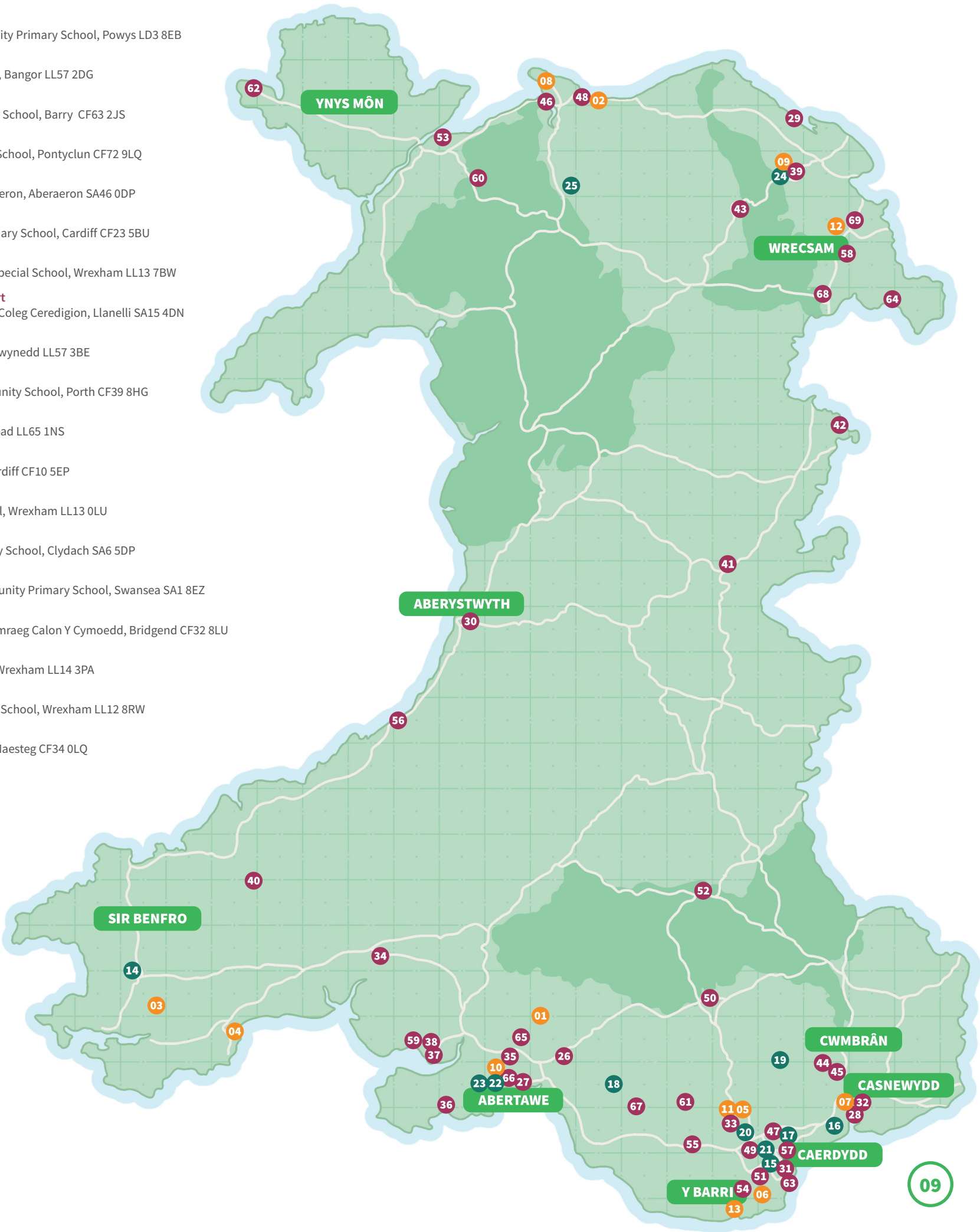
- Russ Dwyer**
66. St Thomas Community Primary School, Swansea SA1 8EZ

- Catrin Coulthard**
67. Ysgol Gynradd Gymraeg Calon Y Cymoedd, Bridgend CF32 8LU

- Claire Rayner**
68. Ysgol Min y Ddol, Wrexham LL14 3PA

- Richard Hatwood**
69. All Saints Primary School, Wrexham LL12 8RW

- Helen Jones**
18. Maesteg School, Maesteg CF34 0LQ

Datblygu Arweinyddiaeth

Rydym yn darparu amrywiaeth o gyfleoedd i arweinwyr addysgol ddod at ei gilydd yn genedlaethol i gymryd rhan mewn sgysiau proffesiynol gyda chyfoedion o bob sector addysg. Y nod yw datblygu eu galluoedd proffesiynol, gwneud iddynt deimlo eu bod yn cael eu grymuso, eu hysbrydoli a'u hysgogi. Mae arweinwyr addysgol wedi ymgysylltu ag amrywiaeth o gyfleoedd datblygu arweinyddiaeth. Roedd ein gweithgareddau'n cynnwys y gyfres Datgloi Arweinyddiaeth, gyda siaradwyr nodedig fel Owen Evans, Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru (Estyn). Cynhaliom y gynhadledd Ail-dychmygu Presenoldeb Addysg Wedi'r Pandemig ym mis Gorffennaf 2024 gyda dros 170 o arweinwyr addysgol yn bresennol, a ddilynwyd gan ddigwyddiad parhad llwyddiannus. Cynhaliwyd ein digwyddiad lles personol cyntaf, cynhadledd Lles Arweinwyr Addysgol, ym mis Tachwedd 2024. Roedd y digwyddiad hwn yn canolbwyntio ar flaenoriaethu a chefnogi lles arweinwyr addysgol yn systematig, gan gynnwys yr Athro Michael West CBE.

Yn ogystal, cynhaliwyd y digwyddiad tair gwlad Ail-bwrpasu Addysg, a oedd yn canolbwyntio ar ddulliau arloesol o ymdrin ag addysg a sut i addasu i'r dirwedd newidiol ledled Iwerddon, yr Alban a Chymru. Roedd y digwyddiad hwn yn darparu mewnwelediadau a strategaethau gwerthfawr i arweinwyr addysgol eu gweithredu yn eu sefydliadau. At ei gilydd, mae ein hymdrechion wedi cael effaith sylweddol ar y dirwedd arweinyddiaeth, gan feithrin diwylliant o welliant parhaus a chydweithio. Mae dros arweinwyr 4,400 o bob rhan o Gymru wedi cymryd rhan yn ein gweithgareddau Datblygu Arweinyddiaeth yn 2024-2025.

Diolch yn fawr iawn am y cyfle i glywed yr holl siaradwyr ysbrydoledig yn trafod amrywiaeth o faterion yn ymwneud ag arweinyddiaeth, ac am y cyfleoedd gwerthfawr i siarad ag arweinwyr eraill ledled Cymru.

Ymgysylltu

Yn ystod 2024-2025 buom yn ymgysylltu ag arweinwyr drwy amrywiaeth o wahanol ddigwyddiadau ledled Cymru ac ar-lein. Cawsom stondinau yn Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd Maldwyn, Eisteddfod Genedlaethol Pontypridd a'r Sioe Addysg Genedlaethol yn Llandudno. Yn yr Eisteddfod Genedlaethol ac Eisteddfod yr Urdd rhannwyd stondinau gyda sefydliadau partner.

Yn Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd cynhaliwyd digwyddiad lansio ar gyfer Papur Cyfres Mewnwelediad newydd, Arwain Ymarfer Myfyriol – Adolygu'r Dystiolaeth gan Carol Campbell a Maeva Ceau. Cynhaliwyd y digwyddiad mewn cydweithrediad â Chyngor y Gweithlu Addysg.

Yn yr Eisteddfod Genedlaethol cynhaliwyd trafodaeth banel ar y cyd â Cymwysterau Cymru yn archwilio Gweithio Gyda'n Gilydd i Gefnogi Uchelgaïs Cymraeg 2050. Roedd y panel yn cynnwys **Tegwen Ellis** (Prif Weithredwr, Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol Cymru), **Ashok Ahir** (Cyfarwyddwr Cyfathrebu ac Ymgysylltu, Cymwysterau Cymru), **Trystan Edwards** (Pennaeth, Ysgol Gartholwg) a **Llinos Roberts** (Pennaeth Cyfathrebu Corfforaethol a'r Iaith Gymraeg, Coleg Cambria).

Cyflwynodd Tegwen Ellis yng Nghynhadledd Arweinyddiaeth Dosturiol Birmingham a Mewnwelediad Polisi Cymru - Cwricwlwm i Gymru: Cynhadledd Dilyniant ac Asesu ac aelodau o'r tîm sy'n cymryd rhan yng Nghyngor Partneriaeth y Gymraeg, Canolfan Ymchwil Ryngwladol i Arweinyddiaeth mewn Addysg, cynhadledd flynyddol Grŵp Arweinyddiaeth Ddu (BLG).

Drwy gydol y flwyddyn, gwnaethom hefyd gynnal cyfres o ymweliadau ysgol yn rhannu gwaith yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol Cymru ac ymgysylltu'n uniongyrchol ag arweinwyr ysgolion, athrawon, ymarferwyr a dysgwyr o bob cwr o Gymru.

Mewnwelediad

Parhaodd yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol i sicrhau bod llais arweinyddiaeth addysgol yn llywio ac yn herio polisi ac ymarfer yng Nghymru.

Trefnwyd bod Grŵp Cyngori Gweinidogol yn ymgynnull ac yn rhannu barn a phrofiadau penaethiaid gydag arweinwyr polisi Llywodraeth Cymru.

Cyhoeddom sawl adroddiad yn ein cyfres Mewnwelediad gan gynnwys 'Lles Arweinwyr yng Nghymru: Eu Hawliau' gan Gymdeithion o'n pumed carfan, 'Arwain Ymarfer Myfyriol – Adolygu'r Dystiolaeth', dan arweiniad yr Athro Carol Campbell (a ariennir ar y cyd â'n partneriaid CGA) a phapur sector gwaith ieuenctid, 'Pontio Dyfodol: Arweinyddiaeth Addysgol mewn Gwaith Ieuenctid ac Ysgolion ar gyfer Cwricwlwm i Gymru' dan arweiniad yr Athro Mike Seal ac Emma Chivers.

Cefnogwyd y papurau gan ddigwyddiadau (gweminarau a chynadleddau a digwyddiadau wyneb yn wyneb) trwy gydol y flwyddyn, a roddodd gyfle i arweinwyr gael sgysiau proffesiynol gyda llunwyr polisi a chyfoedion. Roedd y digwyddiadau yn archwilio canfyddiadau'r papurau.

Lles

Yn nhymor yr Haf 2024, cyhoeddodd Cymdeithion o garfan pump eu comisiwn 'Lles Arweinwyr Addysgol yng Nghymru: Eu Hawliau'. Mae'r Cymdeithion wedi bod yn cyfarfod â phartneriaid o bob rhan o'r system i drafod y gwaith pwysig iawn hwn.

Mae grŵp o Gymdeithion o'r Ffederasiwn wedi bod yn gweithio ar brosiectau sy'n canolbwyntio ar les gan gynnwys rhwydweithiau lles ar gyfer penaethiaid a 'Bod yn Iach, Arwain Lles' - offeryn asesu, sy'n cefnogi lles arweinwyr addysgol.

Ym mis Tachwedd 2024 cynhaliodd yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol ei phumed cynhadledd gyda'r ffocws ar les, a'r gynhadledd gyntaf wyneb yn wyneb. Mynychwyd y gynhadledd gan 150 o arweinwyr addysgol ac roedd yn cynnwys sesiynau yn archwilio lles arweinwyr addysgol ar lefel polisi ac ymarfer. Cafwyd cyflwyniadau gan **yr Athro Michael West CBE**, sydd wedi cyhoeddi nifer o lyfrau, gan gynnwys 'Compassionate Leadership'. Defnyddiodd yr Athro West ei brofiad fel Seicolegydd Clinigol i archwilio'r cysyniad o arweinyddiaeth dosturiol a sut y gellir ei ddefnyddio gan arweinwyr ar draws y sector addysg i greu system iachach a mwy cynaliadwy. Bu trafodaeth banel yn cynnwys **Maggie Farrar** (Empowering Leadership), **Faye McGuinness** (Cymorth Addysg) a **Russ Dwyer** (Pennaeth, Ysgol Gynradd San Thomas, Abertawe), yn trafod y gwahanol fathau o gymorth lles sydd ar gael i benaethiaid. Rhoddodd **Nicola Edwards**, Dirprwy Gyfarwyddwr Ecwiti mewn Addysg yn Llywodraeth Cymru ddiweddariad ar lefel polisi ac amlinellodd y cynnydd a'r newidiadau ymarferol a wnaed gan Lywodraeth Cymru i fynd i'r afael ag anghenion lles arweinwyr addysgol.

Partneriaethau

Mae'r Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol yn sefydliad bach gyda chylch gwaith eang a rhaid iddo weithio'n agos gyda rhanddeiliaid a sefydliadau partner i gyflawni ei amcanion. Mae'r Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid yn parhau i gyfarfod yn rheolaidd i ddarparu llais gwybodus ar gyfer y system addysg yng Nghymru ac yn dylanwadu'n gadarnhaol ac yn cyfrannu at waith yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol. Roedd 18 aelod o sefydliadau traws-sector yng Nghymru yn rhan o'r cynllun.

Mae'r Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol yn parhau i weithio'n agos gyda phartneriaid yn yr haen ganol, gan gynnwys Estyn, Cymwysterau Cymru, Cyngor y Gweithlu Addysg, Consortia Rhanbarthol a Chymdeithas Cyfarwyddwyr Addysg yng Nghymru. Cynhelir cyfarfodydd rheolaidd i drafod cydweithio a phrosiectau ar y cyd, ac i gefnogi cydlyniant ar draws y sector addysg.

Sefydlodd yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol bedwar cytundeb partneriaeth newydd, gan wella ein hymdrechion cydweithredol gyda sefydliadau allweddol fel Amrywiaeth a Dysgu Proffesiynol Gwrth-hiliol (DARPL), Y Coleg Cymraeg Cenedlaethol, a'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol. Mae'r partneriaethau hyn wedi cryfhau ein rhwydwaith cefnogi ac wedi ehangu ein cyrhaeddiad.

Cymraeg 2050

Sefydlwyd yr Adnodd Hunanwerthuso mewn cydweithrediad â Llywodraeth Cymru, y Consortia Rhanbarthol, Estyn, Awdurdodau Lleol a'r Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol. Cafodd yr adnodd ei lywio gan adroddiad comisiwn 2021 – 'Beth yw rôl arweinyddiaeth addysgol wrth wireddu gweledigaeth Cymru o ddiwylliant bywiog a Cymraeg ffyniannus?'. Roedd y comisiwn yn cynnwys cyfres o argymhellion. Un oedd sicrhau fframwaith clir, cenedlaethol ar gyfer datblygu'r Gymraeg o fewn y sector addysg, gan ystyried y Gymraeg o fewn y Cwricwlwm i Gymru ac ystyried strategaeth y llywodraeth o gyrraedd miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Bwriad yr Adnodd yw annog penaethiaid i ystyried datblygiad y Gymraeg yn eu hysgol a mapio eu darpariaeth ar gyfer symud y Gymraeg yn ei blaen yn strategol ac yn ymarferol. Gellir ei ddefnyddio gan ysgolion ochr yn ochr â'r Adnodd Cenedlaethol: Gwerthuso a Gwella (NR:EI). Rhennir yr adnodd yn dri maes sy'n cyd-fynd â meysydd yr adnodd cenedlaethol, sef arweinyddiaeth, addysgu, dysgu a chwricwlwm a lles, tegwch a chynhwysiant.

Roedd saith ysgol yn rhan o dreialu'r Adnodd a threfnwyd digwyddiad gyda'r holl randdeiliaid i raeadru canfyddiadau a rhannu arfer da. Ar ddiwedd y cynllun peilot bydd pob ysgol wedi treialu strategaeth newydd yn eu hysgolion gyda'r nod o hyrwyddo a datblygu'r Gymraeg. Gweithiodd yr Academi Genedlaethol ar gyfer Arweinyddiaeth Addysgol gyda'r ysgolion i ysgrifennu astudiaethau achos i'w rhannu ag ysgolion eraill ar lefel genedlaethol.

Ar 1 Mai 2024 cynhaliom ein cynhadledd Gymraeg gyntaf, Arwain yn y Gymraeg: y Daith i 2050 yn Venue Cymru, Llandudno. Roedd y gynhadledd yn cynnwys penaethiaid ac uwch arweinwyr o'r sectorau gwaith ieuenctid a AHO, awdurdodau lleol a sefydliadau partner eraill fel y Consortia Rhanbarthol ac Estyn. Mae'r cyflwyniadau'n archwilio datblygiad y Gymraeg, diweddariadau polisi ac arfer gorau mewn lleoliadau addysgol ar y daith i gyflawni'r uchelgais o gael miliwn o siaradwyr Cymraeg yng Nghymru erbyn 2050. Roedd y siaradwyr yn cynnwys **yr Athro Mererid Hopwood** (Prifysgol Aberystwyth), **Owain Lloyd** (Llywodraeth Cymru), **Efa Gruffudd Jones** (Comisiynydd y Gymraeg), **Natalie Jones** (S4C) a phenaethiaid ac uwch arweinwyr o bob rhan o'r sector addysg.

Gwrth-Hiliaeth

O fis Ebrill 2024 i gyflwyno, mae ein mentrau gwrth-hiliaeth wedi cymryd camau breision sylweddol. Mae staff wedi cymryd rhan a chwblhau hyfforddiant uwch arweinwyr Dysgu Proffesiynol Amrywiaeth a Gwrth-hiliol (DARPL), gan gyflwyno ein cynnydd fel sefydliad i'r garfan ehangach gan arwain at gyfleoedd cydweithio pellach. Ymgysylltodd ein holl staff â Hyfforddiant Ymwybyddiaeth Amrywiaeth gyda Diverse Cymru ac archwilio adnoddau i ymgorffori dull gwrth-hiliol o arwain addysg ac o fewn ein harferion ein hunain. Roedd ein cyfranogiad a'n cyflwyniad yng Nghynhadledd Cymru Gwrth-hiliol BAME-ED yn caniatáu i ni gyflwyno ein gwaith a gwneud cysylltiadau gwerthfawr. Mae'r Grŵp Llywio Gwrth-hiliol, dan gadeiryddiaeth Yusuf Ibrahim, wedi bod yn allweddol wrth yrru ein hymdrechion. Rydym hefyd wedi darparu cyllid drwy ein ffrwd gwaith arloesi o Athro i Bennaeth ar gyfer rhaglen Addysgwyr Mwyafrif Byd-eang, sydd hefyd wedi'i hymestyn. Mae ein Cymdeithion Carfan 6 o uwch arweinwyr addysg wedi bod wrthi'n gweithio ar gomisiwn gwrth-hiliol, gan gyfrannu mewnwelediadau ac argymhellion gwerthfawr wrth i'w hymchwil agosáu at ei gwblhau. Yn dilyn ein hymrwymiad cyhoeddus i fod yn Sefydliad Gwrth-hiliol, rydym wedi adolygu ein harferion mewnol ac allanol drwy asesu gan Diverse Cymru a byddwn yn parhau i weithio ar ganlyniadau'r adroddiad hwn yn ein hadroddiad ymgysylltu. Mae'r ymdrechion hyn yn adlewyrchu ein hymroddiad i feithrin amgylchedd cynhwysol a theg a'n hymrwymiad parhaus i sicrhau Cymru gwrth-hiliol.

Datganiadau Ariannol

Cyfrif Elw a Cholled ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2025			
	Nodiadau	2025 £	2024 £
TROSIANT		1,764,558	1,675,983
Cost gwerthiant		(792,193)	(775,687)
GWARGED GROS		972,365	900,296
Treuliau gweinyddol		(1,063,560)	(940,590)
		(91,195)	(40,294)
Incwm gweithredu arall		1,189	-
DIFFYG GWEITHREDU & DIFFYG CYN TRETHIANT		(90,006)	(40,294)
Treth ar ddiffyg	6	-	-
DIFFYG AR GYFER Y FLWYDDYN ARIANNOL		(90,006)	(40,294)

Mantolen ar 31 Mawrth 2025			
	Nodiadau	2025 £	2024 £
ASEDAU SEFYDLOG			
Asedau diriaethol	7 12,516		8,693
ASEDAU CYFREDOL			
Dyledwyr	8	174,121	246,456
Arian parod yn y banc ac mewn llaw		29,900	24,538
		204,021	270,994
CREDYDWYR			
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	9	39,519	20,309
ASEDAU CYFREDOL NET		164,502	250,685
CYFANSWM YR ASEDAU LLAI RHWYMEDIGAETHAU CYFREDOL		173,195	
CRONFEYDD WRTH GEFN			
Cyfrif incwm a gwariant		173,195	263,201

Mae'r datganiadau ariannol wedi'u paratoi yn unol â'r darpariaethau sy'n berthnasol i gwmnïau sy'n ddarostyngedig i'r gyfundrefn cwmnïau bach yn Rhan 15 o Ddeddf Cwmnïau 2006.

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2025, roedd y cwmni wedi'i eithrio rhag gofynion Rhan 16 o Ddeddf Cwmnïau 2006 o dan adran 482 o'r Ddeddf hon (cwmnïau dielw sy'n destun archwiliad sector cyhoeddus). Yn hytrach, mae'n destun archwiliad gan y sector cyhoeddus a'i archwilio gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol gan y Bwrdd Cyfarwyddwyr a'u hawdurdodi i'w cyhoeddi ar 31 Hydref 2025 ac fe'u llofnodwyd ar ei ran gan:

Mr M James - Cyfarwyddwr

